

Wstęp

W najnowszym numerze „Studiów z Polityki Publicznej” proponujemy Państwu dość różnorodny tekst. Łączy je jednak analiza niezwykle ważnych problemów publicznych. Nasi autorzy analizują zarówno problemy polityki publicznej w Polsce, jak i w innych krajach (Irlandia, Ukraina). Podejmują problemy sektorowe, jak i horyzontalne; teoretyczne, jak i praktyczne (polityka klimatyczna). Zamieszczone w tym numerze teksty należą ściśle do obszaru polityki publicznej, ale publikujemy również tekst, który dotyczy szerszego zjawiska, jakim jest merytokracja.

Świadomie decydujemy się na wykorzystanie tekstu Krzysztofa Jasiockiego poświęconego zagadnieniu merytokracji w strukturach państwa. Zdajemy sobie bowiem sprawę, że w Polsce jest to wciąż nierozwiązany problem, widoczny od dziesięcioleci. Brak wystarczającego respektu dla tych reguł wydaje się być jedną z głównych barier rozwojowych. Wynika to ze specyfiki naszych czasów. Doszło bowiem do wyłonienia się kategorii problemów publicznych, które cechują się niespotykanym wcześniej poziomem złożoności. Wydaje się, że ich rozwiązywanie czy moderowanie wymaga kadr rekrutowanych na podstawie kryteriów merytorycznych.

Tekstem w znacznym stopniu „horyzontalnym” jest także tekst Grzegorza Makowskiego poświęcony problematyce korupcji, w tym zwłaszcza roli, jaką w jej zwalczaniu odgrywają i mogą odegrać odrębne od struktur policyjnych agencje antykorupcyjne. To także temat, który ma niezwykle znaczenie dla Polski, kraju zmagającego się z problemem rozległej i różnorodnej w swoich przejawach korupcji. Do powyższej kategorii można zaliczyć także tekst Anny Zorskiej, w którym autorka analizuje politykę państwa wobec korporacji transnarodowych, a w szczególności problem przenoszenia ich prac B+R do krajów pochodzenia. W ostatnich latach zagadnienie nabrało dużego znaczenia, ponieważ coraz wyraźniejsze są konsekwencje globalizacji, zwłaszcza dla gospodarki lokalnej.

Krzysztof Kasianiuk w tekście *Towards a More AGILE Public Policy Making?* zajmuje się analizą teoretyczną. Zastanawia się, jak można by lepiej dostosować do mechanizmów implementacji polityki publicznej zasady czy wartości związane z innowacyjnym podejściem do wytwarzania oprogramowania. Miałoby to przyczynić się do osiągnięcia wyższego poziomu zaspokojenia potrzeb tych, do których adresowane są działania publiczne realizowane w ramach polityki publicznej.

Z drugiej strony mamy także dwa teksty, które można zaliczyć do „sektorowych”. Zbigniew Grzymała i Małgorzata Wojakowska-Żeglińska analizują zagadnienie

gospodarki niskoemisyjnej w Polsce. Wskazują na znaczenie tych wszystkich źródeł zanieczyszczeń, które pochodzą z wysokości nie większej niż 40 m od powierzchni ziemi (np. lokalne kotłownie węglowe, domowe piece grzewcze, samochody, emisja z przemysłu). Pokazują skalę problemu zanieczyszczenia powietrza i jego źródeł. Stawiają tezę, że przed Polską jest daleka droga do stworzenia gospodarki niskoemisyjnej.

Anna Świętochowska z kolei zajęła się problematyką polityki kulturalnej. Autorka analizuje zjawiska kultury miast, które mogą przyczynić się do ich rozwoju. Wskazuje, że największym problemem dla możliwości wykorzystania kultury jest brak dialogu i dążenia do konsensusu w programowaniu polityki kulturalnej.

Mamy także dwa teksty dotyczące problematyki polityki publicznej praktykowanej poza Polską. Karolina Kichewko przedstawia zagadnienie partnerstwa społecznego w Irlandii. Jest to państwo przyciągające uwagę znacznymi sukcesami gospodarczymi od początku lat 90., choć z przerwą na kryzys, który wybuchł w 2008 r. Autorka pokazuje dynamikę dialogu rządu z podmiotami pozarządowymi, w tym związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców. Irlandzkie partnerstwo społeczne uznawane jest za istotny czynnik sukcesu ekonomicznego, choć w ostatnich latach jego skala uległa znacznemu zmniejszeniu.

Z kolei Iryna Degtyarova analizuje problematykę rządzenia publicznego i polityki szkolnictwa wyższego zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie. Oba kraje stają wobec wspólnego wyzwania konieczności odbiurokratyzowania działania uczelni i deregulacji systemu szkolnictwa wyższego.

Andrzej Zybała